

Ostende, de koningin der badsteden van Zuid-Amerika?

28 / 01 / 2026

Stel je een Ostende voor waar het hoogseizoen van november tot februari loopt, waar de Noordzee plaatsmaakt voor de Atlantische Oceaan en waar je de tango danst in plaats van een wals. Dit was het visioen van Fernand Robette, een man uit Bergen (Mons). Samen met zijn vrouw Raquel van Hende vertrekt hij in 1908 naar Argentinië om daar een badplaats te stichten. Met de naam Ostende. Tot op vandaag zijn daar sporen van terug te vinden. Zo vormt Ostende een sprekend voorbeeld van de globale geschiedenis van het toerisme. Om haar rijkdom te illustreren serveert Testerep magazine: *Ostende op Argentijnse wijze*

– TORSTEN FEYS

Wanneer de Noordzee koppig breekt

Dit verhaal roept veel vragen op. Laten we beginnen bij de belangrijkste: waarom beslist iemand om een nieuwe badplaats te stichten? Vóór de 19de eeuw wordt de kust beschouwd als een vijandige plek die je beter kunt vermijden. Onder invloed van de Romantiek verandert deze visie: ongepente natuur wordt plotseling 'hot'. De terug-naar-de-natuur-beeweging zorgt paradoxaal voor de ontwikkeling van de eerste Europese badplaatsen. Die groeien rond 1900 uit tot ware metropolen.

Zo ook Ostende aan de Belgische kust. Dankzij haar thermale kuuroord, de aanwezigheid van de koninklijke familie en heel wat ondernemers, uitstekende transportverbindingen, een indrukwekkende architectuur en een ruim aanbod aan vertier, groeit Ostende uit tot een van de belangrijkste toeristische trekpleisters van Europa. Haar faam reikt zelfs tot andere continenten. Tegen de eeuwwisseling bezoeken duizenden intercontinentale toeristen de stad, vooral uit Amerika. Toerisme is toen al niet meer alleen voor de elite; ook de middenklasse trekt naar zee. En elke zondag brengen trains de plaisirs duzenden arbeiders zeewaarts voor een dagtjap.

Uits. Beeldbank Kusterfotoed

Ostende tijdens haar hoogdagen ca. 1900. Uit beeldbank Kusterfotoed: Dijk L1.v. Casino Kursaal.

Overal ter wereld ontbolstert het toerisme. Overal schieten badplaatsen als paddenstoelen uit de grond, vaak in oude vissarsdorpen. Soms vinden projectontwikkelaars nog kraakliggende terreinen, zoals in Deauville, Cabourg of Westende. Dat laatste raakte het idee van Edouard Odlet, de 'frankoning' wiens commercieel imperium tot ver buiten Europa reikt. Het idee van Fernand Robette om een badplaats te stichten was dus zeker niet gek, maar waarom in Argentinië?

Fernand Robette (op onderste rij rechts) bij de eerste steentegging van Ostende in april 1913.

Mijn vlakke land verlaten

Het ondernemerschap zat Fernand in het bloed. Zijn ouders, Zéphyr Robette en Virginie Frère, hadden fortuna gemaakt als distilleerders en verdelers van sterke dranken. Dat geschiedde in de regio rond Bergen en Valenciennes, in samenwerking met de Franse schoonfamilie. Ze zetten vijf kinderen op de wereld. Fernand, de jongste telg (1866) studeert aan de Universit  Libre de Bruxelles en keert in 1890 terug naar Mons om er in het huwelijksbootje en in het familiebedrijf te stappen. Het noodlot slaat echter snel toe. Zijn vrouw sterft kort daarna en Fernand hertrouwt met de Gentse Raquel van Hende.

Dalshart

Afbeelding van de drankhandelaars Robette en Petit-Jean waarvan nakomelingen met wisselend succes hun geluk in Zuid-Amerika gingen beproeven.

Hoewel ze samen in 1904 nog als 'handelaars-distilleerders' te boek staan, wijst Fernands lidmaatschap van de Société d'Etudes Coloniales al op een gezonde interesse in het buitenland. De vereniging stimuleert de Belgische koloniale expansie en het buitenlandse ondernemerschap door informatie te verspreiden over opportuniteiten in verre oorden. De beslissing om uiteindelijk zijn thuisland te verlaten is deels te wijten aan zijn Franse neef Armand Petit-Jean. Deze laatste richt in 1906 een import- en exporthuis op in Chili en staat in nauw contact met zijn Belgische oom. Armand blijft daar tot de jaren 1920 alvorens terug te keren naar Frankrijk en de cosmeticijn Lancôme wereldberoemd te maken.

Fernand volgt in de Zuid-Amerikaanse voetsporen van zijn neef en trekt in 1908 naar Argentinië. Dat land was destijds de vruchtbaarste magneet voor buitenlands kapitaal. Ook Belgisch geld le er massaal aanwezen. België was na Groot-Brittannië, Frankrijk en Duitsland de grootste investeerder. Het verandert Buenos Aires in een moderne wereldstad, m t de eerste metrolijn van het zuidelijk halfrond. In die moderne sfeer krijgt toerisme een centrale plek bij de lokale bevolking. Mar del Plata, ook bekend als het Biarritz van Zuid-Amerika, ontwikkelt zich sinds de jaren 1880 als badplaats voor de elite van de hoofdstad. Om het aanbod voor deze groeiende vraag uit te breiden, beslist Fernand een concurrerende badplaats te vestigen. Hij noemt deze zonder verpinken 'de parel van de Atlantische Oceaan' en geeft het de naam Ostende (met  n O). De verspaanste visie van Ostende was overigens een slimme marketingtruc. Ostende in België geniet immers wereldfaam en de Argentijnse elite spiegelt zich graag aan Europa. Maar in hoeverre maakte Ostende de ambities waar?

Wanneer Ostende blinkt in de zuidelijk zon

De plannen zijn ambitieus: grote hotels, villa's en een casino. De Franse architecten Hughier en Chapeaurouge ontwerpen de stad niet volgens het traditionele Argentijnse schakbordpatroon, maar met een diagonale stratenstructuur. Een structuur die samenkomt op een hoofdlaan en in een vaalvormig uitmondend op de kust. Dat laatste deel lijkt eerder op het plan van de Franse badplaats Cabourg, en geenszins op Ostende aan zee. De nieuwe badplaats ontwikkelt zich op braakliggend terrein op 350 kilometer van Buenos Aires, ietsje dichterbij Mar del Plata. Vele stratenamen verwijzen direct naar België: Calle Ambers, Calle Brussel, Calle Mons, Calle Rubens en Avenida Robette.

Het ambitieuze plan voor Ostende anno 1914 met verschillende stratenamen die naar België verwijzen.

De werken zijn al goed opgeschoten als op 6 april 1913 de officiële opening plaatsvindt. Er is een pier gebouwd door de Japane ingenieur Ohno voor de aanvoer van materialen en passagiers. Het bouwwerk dient ook als toeristische attractie om op te wandelen of te vissen, en ook een bar mag niet ontbreken. Een promenade uit gewapend beton geeft de dijk de nodige uitstraling. Vooral Aziatische en Europese migranten bouwen er villa's, maar ook het luxehotel Termae met 80 kamers. Bovendien plant de spoorwegmaatschappij Ferrocarril Sud om Ostende direct aan te sluiten op het spoorwegnet naar de hoofdstad. In afwachting voorziet een speciale Decaullie-trein de aansluiting. Deze Franse uitvinding dient om transport in onherbergzame gebieden te vergemakkelijken.

Uits. P&T

Reclamecampagne voor de badstad Ostende: De parel van de Atlantische Oceaan. Het mooiste strand van Zuid-Amerika. Schilderachtige omgeving om in te jagen, picknicken en sportieve uitdaging te doen. De meest nabijge badplaats van Buenos Aires met directe verbinding. Pier van 250 meter voor het ontschepen van goederen en passagiers. Prachtig om op te wandelen en te vissen. Monumentale promenade in aanbouw. Fluv -treinverbinding van de onderneming.

Een breed opgezette promotiecampagne moet investeerders overtuigen en bezoekers lokken. Een perceel op 'het mooiste strand van Zuid-Amerika omgeven door investeerdersachtige bossen met een zacht klimaat' wordt verkocht voor de uitzonderlijke prijs van tien pesos per vierkante meter. Een fractie van de prijs in Mar del Plata. En er is de belofte dat de waarde explosief zal stijgen zodra het casino en het treinstation klaar zijn. Het streefdoel? Mar del Plata overtreffen als favoriete badplaats van de Argentijnen.

Wanneer de bolle zuidoostenwind het land slaat...

Mar het loopt anders. Fernand en zijn Italiaanse partner Agostino Poll krijgen het nodige kapitaal niet bijeen, de moeilijkste horde bij het uit de grond stampen van een nieuwe badplaats. Succesvolle voorbeelden elders, zoals in het Franse vakantieoord Cabourg, tonen dat zelfs lokaal gevestigde ontwikkelaars met uitstekende connecties binnen de financiële elite hemel en aarde moeten bewegen om investeerders te overtuigen. Laat staan dat het zou werken bij recent geïmmigreerde ondernemers uit de middenklasse, zoals Poll en Robette.

Bovendien lijkt Robette geen voorafgaande expertise te hebben met het exploiteren van badplaatsen of met de kust tout court. Onderzoek naar zijn banden met Ostende of andere Belgische badplaatsen leveren geen resultaat op. En ook de natuurkrachten blijken sterker dan hun ambities.

Ostende zonder beplanting nog in volle strijd tegen duinvorming anno 1930.

De beruchte Sudeste-wind blaast een harde deuk in het zacht klimaat en heeft het zo niet begrepen op een badplaats. Ze verplaatst enorme hoeveelheden zand, waardoor de stad letterlijk dreigt te verdwijnen onder de duinen. Bouwen in het Argentijnse Ostende was een constant gevecht tegen het oprakende zand.

De genadeslag volgt bij aanvang van de Eerste Wereldoorlog. De Europese geldkraan draakt dicht en het moeizame project stopt helemaal. In de lokale Argentijnse overlevering wordt verteld dat 'Fernando' Robette het project verliet om zijn vaderland te verdedigen en sneuvelt op het slagveld. Maar wat er werkelijk van Robette en zijn 'Ostende' is geworden, blijft een verhaal met vele lagen.

Wanneer de noorderwind er onze adem steelt

Robette overleeft niet alleen de Eerste, maar ook de Tweede Wereldoorlog. Hoogstwaarschijnlijk vlucht hij uit Argentinië om te ontsnappen aan enorme schulden. Hij sterft anoniem in Oostakker in mei 1943. Robette wordt bijgezet in het familiegraf van zijn echtgenote Raquel Van Hende op de begraafplaats Campo Santo in Sint-Amandsberg. Dit einde benadrukt het belang van zijn tweede vrouw in dit avontuur, iets wat helaas in de historische bronnen onderbelicht blijft. Het wijst ook op een zekere breuk met zijn familie in Bergen. Vlat er van Fernand en Raquel is geworden na hun vertrek uit Argentinië is een van de vele kennismakingen rond deze fascinerende personages.

Onderfassen krijgt Ostende in Argentinië een tweede leven dankzij de ontwikkeling van het naburige dorp Pinamar. De naam ('Pijnboente') verwijst naar het planten van dennenhout om het zand te stabiliseren, de oplossing om de ecologische schennispoed te overwinnen. Voor het succes van Pinamar als badplaats stijgen de grondprijzen, en minder-gegoede families zijn gedwongen te verhuizen. Het zijn grotendeels deze families die Ostende verder ontwikkelen op basis van het oorspronkelijke steenbuis-kunigse plan, maar met de nieuwe beplantings technieken. Dankzij deze instroom wordt Ostende nieuw leven ingeblazen, maar stratenamen zoals de Avenida Robette blijven behouden. Vandaag treffen men er nog steedsrestanten van het oorspronkelijke materiële erfgoed, zoals de Villa Robette, een deel van de promenade, en vooral Hotel Termae. Dat hotel, omgedoopt tot Viejito Hotel Ostende, is nu ook gestopt met het verwelkomen van toeristen. Onder hen bevinden zich schrijvers op zoek naar inspiratie, zoals Antoine de Saint-Exup ry.

Eva Moeraert

Podcastmaakster Eva Moeraert op het strand in Ostende op zoek naar sporen van Robette.

Onze globale Wereld

Ostende en Ostende stutten op de historische banden, die aan Belgische zijde in 2021 een jumelageovereenkomst sluiten om de historische kanten van de oceaan beknoemden de historische band. Ze zijn grotendeels op de wereld veroverd: met jaarlijks bijna 1,5 miljard internationale reizen. Tegelijkertijd is toerisme een belangrijke katalysator van deze globalisering, wat vanuit historisch oogpunt te lang is verwaarloosd. Robette biedt ons een uitstekende casestudy om dit wat uit de vergetelheid te halen.

Deze stedenband is een nieuw keerpunt in de microgeschiedenis van Robette. Ze illustreert treffend hoe de geschiedenis van het toerisme een mondiale geschiedenis is. Dankzij deze globalisering hebben toeristen de wereld veroverd: met jaarlijks bijna 1,5 miljard internationale reizen. Tegelijkertijd is toerisme een belangrijke katalysator van deze globalisering, wat vanuit historisch oogpunt te lang is verwaarloosd. Robette biedt ons een uitstekende casestudy om dit wat uit de vergetelheid te halen.

Noot: Dit artikel is een vertaling en bewerking van een eerder verschenen bijdrage in het Magazine Belgica (no 8, 2025): Ostende, la reine d'Amérique du Sud

Verder lezen, kijken en luisteren

- Massatoerisme: Het verhaal van Ostende en Ostende (Argentinië). Torsten (2024) | [VLIZ-bib](#)
- Koninkinnen aan de Noordzee: Scheveningen, Ostende en de opkomst van de badcultuur rond 1900. Patzer & Sintobin (2013) | [VLIZ-bib](#)
- A History of modern Tourism. Zuelow (2016) | [TSEG - The Low Countries Journal of Social and Economic History](#)
- Ostende (Argentina) | [Website Stad Ostende](#)
- 100 years of history | [Website Viejo Hotel Ostende](#)
- Podcast: Ostende met een O. Eva Moeraert (2024) | [Spotify](#).

Meer lezen over :

DE ZEE VROEGER HARIJTEM ERFGOED HARIJTEM GESCHIEDENS

Suggesties

Heb je zelf ideeën, interessante weetjes ...

[Stuur ons je suggestie](#)

Lijkt dit artikel je ook interessant?

Lijkt dit artikel iets voor uw vrienden of collega's? Deel het met hen!

[in](#) [f](#) [X](#) [T](#) [E](#) [M](#)